

VÄRLDSARVSLEDENS
VÄNNER

Verksamhetsberättelse 2019–2020

Världsarvsledens Vänner

Styrelsen: Ordförande Anna Renström, kassör Joakim Kjellgren, sekreterare Ingrid Sandström, vice ordförande Hans Oscarsson, ledamöter Jörgen Backéus, Anders Dahlin, Fredrik Lindström och Mirja Lindström. Suppleanter Lasse Häggkvist, Majvor Melinder, Åsa Nordius

Revisorer: Linda Björklund och Erik Hägerlind

Valberedning: Malin Norlander och Görel Thurdin

Under räkenskapsåret 2019-07-01 till 2020-06-30 hade föreningen fyra styrelsemöten, samt årsmöte och konstituerande möte. Antal betalande medlemmar var 73, varav 38 var familjemedlemmar.

Skötseln av leden

Nätverk av medhjälpare

Vi har ett fantastiskt nätverk på cirka 70 personer och andra föreningar som ideellt hjälper till och tar hand om olika avsnitt av leden. Tusen tack till er alla! Uppgifterna varierar beroende på avsnittets behov och på vad var och en har tagit på sig att göra. I flera fall är det fullt ansvar som gäller.

Medhjälpare i Näsänget

och Klocke

och från Älgsjö

Feriepraktikanter 2020

Efter en inventering av leden sommaren 2019 visste vi att det fanns betydande brister med leden, framförallt vad gäller märkningen. Därför anställdes två feriepraktikanter via Kramfors kommun i tre veckor. Tillsammans med ideella handledare åtgärdades märkningen långa stycken. Ytterligare exempel på insatser: klippa sly, dra undan sly, skruva upp kartor 60 x 60 cm, montera och köra ut bord, bära material till räcke.

Karta i Bönhamn, uppstädning och märkning av leden vid Bredviken, räcke mellan Omne och Klocke.

Återkoppling

Årets skötselträff blev inställd på grund av Corona-viruset. Vi gjorde istället utskick per mejl. Vi har fått bra återkoppling genom att ringa till de personer där vi varit osäkra på ledens skick och om de

kunnat utföra de arbetsuppgifter som de åtagit sig. Många vandrare har också i mycket positiva ordalag berättat om sina upplevelser.

Extra hjälp Fantastiskt är när de som har synpunkter om förbättringar av leden även utför dem! Sådan hjälp fick vi vid västra sidan av Ringkallen där spångar tillverkades och lades ut. Markägaren tillfrågades först.

Nya spångar till västra sidan av Ringkallen

Praktiska insatser längs leden 2019–20 inför den nya kartan:

Året blev mycket intensivt då en hel del åtgärder skulle utföras inom en begränsad tid för att de skulle stämma med vår nya karta.

Geologisk information

Längs vägen upp till masten på Ringkallen finns nu åtta trätavlor med geologisk information. Även en informationstavla i Fällsvik.

Ringkallens utsiktsstig

En del av den klassiska utsikten på toppens östra sida röjdes fram. En bergshylla med uppväxande skog nedanför gjorde att insatsen var omfattande.

Trossräcke vid Bredviken

Ett räcke av järnstänger och tross sattes upp våren 2020 från Bredviken österut. Tillsammans med trossen på den västra branten året innan kan etapp 3 nu beskrivas som krävande istället för mycket krävande.

Geologi-info i Fällsvik

och på Ringkallen

Trossräcket öster om Bredviken

Sex rastbord

I Grista, Gammnolvika, Sjubrö, Fällsvik, Sörle och ovanför Kåsta placerades rastbord ut för att höja standarden på tidigare ganska anonyma delar av leden.

Bord vid Sjubrö

Bord i Fällsvik

Bord i Grista

P-platser

Nya parkeringsplatser för dagsturer markerades med ett P på nya kartan. Fyra av dem iordningsställdes speciellt för Världsarvsleden genom schaktning och gruslass. 1) Snåret i Mjällom för vandrare till Gammolvika och Sjubro. 2) Vid Trollarviken för Världsarvsledens vandrare och för det nya naturreservatet Rammberget. 3) I Omne mittemot stigen till Klocke. 4) I Gärde för vandring på Ringkallens västra sida. Dessutom fick efter markägares godkännande befintliga ytor/parkeringsplatser användas söder om Mjösjön i Grista för vandrare i Salsåker, Nordvallen i Mjällom för de som går runt Snårberget, Björnån för vandrare till Sandtjärnen och Högklinten samt Kåsta där vägen till Ringkallen börjar. Speciella P-skyltar sattes upp på några platser.

Ny leddragning

I Grista har Världsarvsleden en ny dragning som ger mer stig i skogsmiljö istället för väg. Spångar tillverkades och lades ut. Ambitionen var även att förbättra ledens sträckning mellan Bönhamn och Näsvisken, men där fick vi inte alla markägares godkännande.

Fler nya leder

Fler "småleder" på kartan. Dessa har iordningsställts av andra föreningar och byalag. Kontinuerlig kontakt har hållits med alla inblandade för att uppgifterna i kartan skulle stämma. Deras leder är med på kartbilden, samt en kort beskrivning med bild och text. Det är ett fruktbart samarbete som stärker hela Nordingrå!

Exempel på andra föreningars arbeten med anslutande leder:

Grävning för nya leder i Salsåker

Nya bron längs Björnåsleden

1) **Dalsberget**, Nordingrås högsta berg och enda kalottberg! 2) **Salsåker** En anslutande stig och "Hälsans stig" i Salsåker. Tillsammans med nya leddragningen öster om tjärnen Mjösjön bildas dessutom en trevlig slinga. 3) En anslutande **stig från Bredviksstugan till Måviken**. På så sätt kan man gå mellan boenden i Norrfällsviken och Måviken. Dessutom bildas en slinga mellan Mjällom – Måviken – Bredviksstugan – Mjällom. 4) **Led Ön** utvecklas med stigar till Öjberget. 5) **Edsätter** kort anslutningsstig till Edsätterfjärden 6) **Barstaberget** avstickande stig till toppen. 7) **Björnåsleden** mellan Häggvik och Själand. Bra ihop-knytare som öppnar upp för fler vandringsalternativ. 8) **Högåsen**, kort stig till raststuga i anslutning till Halsviksravinens naturreservat.

Vattenkran

Ett lyft för etapp 1 är vattenkranen med dricksvatten i Mjällomslandet, som vandrare får använda!

Informationsmaterial och marknadsföring

Vattenkran och uppdaterad infotavla i Mjällomslandet

Kartan med Själandsklinten som fond

Mat / boendelistan och infomaterial till 14 infotavlor

Infomaterialets två textskrivare

Informationstavlor

På varje informationstavla finns specifik information om tavlans plats och vandringen i båda riktningar. Alla 14 uppdaterades, svensk och engelsk text och foton. Kartorna byttes ut mot nya.

Ny vandringskarta

Under verksamhetsåret 2018 – 19 påbörjades den helt nya versionen av vår vandringskarta. Efter ett omfattande arbete med texter på svenska och engelska, foton och kartmaterial trycktes den i 15 000 exemplar våren 2020.

Ett annat projekt med koppling till arbetet med vår nya karta var att få med leden på Lantmäteriets kartor. Här fick vi mycket god hjälp av Länsstyrelsen! Numera är leden sökbar på ett helt nytt sätt och den långsiktiga skötseln och administrationen underlättas.

Boendelista

Det här året blev boendelistan förnyad med bland annat symboler för sommar- och året runt-öppet.

Webb

Samma adress, men en helt ny och responsiv hemsida www.varldsarvsleden.nu. Nu är hemsidan väl anpassad till mobilen. Allt material på hemsidan har uppdaterats för att passa till nya kartan. För att ytterligare sprida information om Världsarvsleden och föreningens arbete finns FB-sidan Världsarvsledens Vänner, där bildmaterial och länkar regelbundet läggs upp.

Reportage om Världsarvsleden

Det har varit många reportage om Världsarvsleden, glädjande nog! Tidningen Ångermanland har skrivit om ledens upprustning och ett stort reportage om den geologiska Ålderstrappan. Det har varit reportage i Magasin Höga Kusten, Vi i Nordingrå och nu senast i Kramforsbladet. Det finns även en app på hogakusten.com där också Världsarvsleden är med.

Världsarvsledens Dag

Vi planerade att hålla Världsarvsledens Dag i Måviken, där det finns en ramp tillgänglig för rörelsehindrade. Vi tänkte fira lite extra med de nya kartorna. Vi planerade för tipspromenad, korvgrillning, vandring och försäljning av Världsarvsledens tygmärken. På grund av Covid-19 ställdes det in.

Externa kontakter och bidrag

Medlemmar Medlemsavgifter och gåvor stöttade ledens skötsel.

Markägare Allt som sker längs leden utöver den ordinarie skötseln sker efter markägares godkännande.

Andra föreningar Raststugor och delar av leden sköts av andra föreningar och byalag. Med den nya kartan har kontaktnätet utökats, eftersom fler leder tillkommit på kartbilden.

Kramfors kommun Vi har under åren fått flera föreningsstöd och i år kunde vi anställa feriepraktikanterna via Kramfors kommun.

Naturrum Höga Kusten. Vi har fått positivt och sakkunnigt bemötande, samt hjälp med att skriva ut och plasta in. Även utskrifter av boendelistan.

Länsstyrelsen Västernorrland Världsarvsleden sammanfaller med stigar som går genom naturreservat som sköts av Länsstyrelsen. De hjälpte oss med GPS-spår och att föra in Världsarvsleden på lantmäteriets kartmaterial. VV sköter stigen till Rödklitten på uppdrag av länsstyrelsen.

Turistföretag

Vi samarbetade med stuguthyrare och caféer och har med deras kartsymboler på kartan. Deras kontaktuppgifter är på Mat- och Boendelistorna och på hemsidans etappsidor. Världsarvsleden stärks när det finns boenden och matställen utmed hela leden och företagen i sin tur har stor nytta av den kända och välskötta Världsarvsleden och av kartorna. Pelle Åbergsgården skänkte i år ett symboliskt bidrag med 20 kr/besökare hos dem.

Höga kusten Turism

Hornöbergets personal skickar kartor med post till de som beställer.

Tack till er alla som stöttar Världsarvsledens Vänner!

 styrelsen för Världsarvsledens Vänner 2020-09-27

genom ordförande Anna Renström och sekreterare Ingrid Sandström

Foton hämtade från FB-sidan Världsarvsledens Vänner